

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/528/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313217939
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4313217939.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Jarmily Pogranovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: C. C., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. Z., M. XXX/X, občan SR, proti odporcovi: Z. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, t. č. bytom M. Q. XXA, S. X XJA, S., N. C., občan SR, o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 7C/151/2013-143 zo dňa 7. novembra 2014 - v napadnutých vyhovujúcich častiach a v časti výroku o náhrade trov konania, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých vyhovujúcich častiach a v časti výroku o trovách konania účastníkov **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľke **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 06.09.2013 domáhala od odporcu príspevku na výživu rozvedenej manželky od 01.08.2013 vo výške 200,- Eur mesačne dôvodiac tým, že na čas po rozvode účastníkov boli maloleté deti pochádzajúce z ich manželstva zverené do jej osobnej starostlivosti a odporca bol zaviazaný prispievať na výživu oboch detí. Jej príjem, keďže je na materskej dovolenke, predstavuje rodičovský príspevok. Spolu s deťmi, ktoré majú zdravotné problémy, žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, keďže zo svojho príjmu nie je schopná hradiť svoje základné potreby.

Odporca navrhol návrh ako nedôvodný zamietnuť.

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľky sumou 50,- Eur mesačne počnúc dňom 06.09.2013 vždy do 25-teho dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky. Zaostalé výživné za čas od 06.09.2013 do 07.11.2014 určil vo výške 689,84 Eur, ktoré zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke v mesačných splátkach po 20,- Eur spolu s bežným výživným počnúc dňom 01.01.2015 do zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 72 ods. 1, ods. 2, § 75 ods. 1, 2, § 77 ods. 1 Zákona o rodine (Zákon č. 36/2005 Z.z.), ako aj zisteným skutkovým stavom veci, na základe ktorého dospel k záveru, že návrh navrhovateľky bol čiastočne dôvodne podaný.

Súd prvého stupňa mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 12C/67/2011-81 zo dňa 05.06.2012, (právoplatným dňa 13.06.2012), bolo manželstvo účastníkov rozvedené, súd na čas po rozvode schválil dohodu rodičov ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností tak, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky a odporca bol zaviazaný prispievať na

výživu maloletej K. sumou 80,-Eur mesačne a na maloletého A. sumou 70,-Eur mesačne. Z výpovede účastníkov konania v konaní sp. zn. 12C/67/2011 mal za preukázané, že v manželstve medzi účastníkmi od začiatku vznikali vážne problémy, navrhovateľka uviedla, že odporca sa k nej nevhodne správal, fyzicky ju napadol počas tehotenstva, v januári 2011 nadviazal známosť s inou ženou. Odporca uvádzal, že medzi účastníkmi boli konflikty, hádky, obaja mali rozdielne povahové vlastnosti, názory na spoločný život. Mal za preukázané, že navrhovateľka bola v období od 04.05.2011 do 04.05.2014 poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 199,60 Eur, neskôr vo výške 203,20 Eur do 31.05.2014, poberala prídavok na dve deti vo výške 46,20 Eur. Od 04.05.2011 je evidovaná ako občan starajúci sa o dieťa do 6 rokov, nepoberá žiadne sociálne dávky, ani príspevky. Navrhovateľka spolu s maloletými deťmi žije v trojizbovom byte svojej matky, s ktorou vedie spoločnú domácnosť. Matka navrhovateľky poberá starobný dôchodok vo výške 546,90 Eur mesačne. Navrhovateľka má zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom oboch detí. Odporca bol v období od 17.09.2012 do 03.03.2013 evidovaný na príslušnom úrade práce, bol vyradený z dôvodu nedostavenia sa na úrad práce v stanovenom termíne. V období od 23.04.2013 do 01.07.2013 pracoval vo firme Stavmont Levice s.r.o., v skúšobnej dobe s ním bol skončený pracovný pomer zo strany zamestnávateľa a za rozhodné obdobie dosiahol netto príjem 815,73 Eur. Od 28.07.2014 pracuje v zahraničí podľa dohody o príležitostnej práci, kde dosahuje hodinovú sadzbu 6,31 libier brutto, má mesačné náklady na podnájom 150,- libier.

Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že návrh navrhovateľky bol dôvodne podaný, pretože nedisponuje dostatkom finančných prostriedkov, z ktorých by bola schopná zabezpečiť svoje najnevyhnutnejšie výdavky na stravu, ako aj ďalšie nevyhnutné životné náklady. Poukázal tiež na nepriaznivý zdravotný stav oboch maloletých detí, s ktorými má navrhovateľka zvýšené náklady, keďže je na predĺženej materskej dovolenke s maloletým A. v súvislosti s jeho zdravotným stavom, pričom aktuálne nemá žiadny príjem. Pri určení rozhodnej doby a výšky príspevku na výživu navrhovateľky zo strany odporcu súd ďalej dospel k záveru, že i keď odporca bol v čase podania návrhu bez pracovného pomeru /v tom čase žil v Anglicku a nepracoval/, odporca súdu nepreukázal, že bez svojho zavinenia si nevedel nájsť prácu, resp. že si ju aktívne hľadal s prihliadnutím na jeho vek, vek, zárobkové schopnosti, možnosti, vzdelanie. Dôvodil tiež tým, že posledný pracovný pomer bol ukončený zo strany zamestnávateľa v skúšobnej dobe a odporca bol vyradený z evidencie príslušného úradu práce z vlastnej viny, keď navyše sám vo výpovedi uviedol, že jednu ponúkanú prácu odmietol z dôvodu, že by musel dochádzať do práce autobusom, ktoré vyššie uvedené okolnosti na strane odporcu súd prvého stupňa vyhodnotil tak, že odporca sa bez dôležitého dôvodu vzdal zamestnania, príjmu. Súd prvého stupňa neprihliadol ako na dôvodné na výdavky otca v súvislosti s finančným podporovaním jeho priateľky. S poukazom na vyššie uvedené dôvody považoval návrh navrhovateľky za dôvodný až od podania návrhu a len vo výške 50,- Eur mesačne a vo zvyšku návrh zamietol. Zaostalé výživné za čas od 06.09.2013 do 31.10.2014 určil vo výške 689,84 Eur, ktoré povolil odporcovi splácať v mesačných splátkach ktorých výšku a podmienky zročnosti určil vo výroku rozsudku. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 Zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku /ďalej len OSP/ tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie odporca. Navrhol rozsudok súdu v napadnutej vyhovujúcej časti zmeniť a návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietnuť. Namietal, že je v zlej finančnej situácii. Uviedol, že vzťah s navrhovateľkou je v rozpore s dobrými mravmi, preto nie je dôvod, aby na ňu prispieval. Má vedomosť, že navrhovateľka žije s partnerom už viac ako rok, preto nie je povinný živiť navrhovateľku, ak sa vie postarať sama o seba, keďže má byt, auto, teda je samostatná. Jeho životná úroveň je v tejto chvíli nižšia než u navrhovateľky.

Navrhovateľka sa vyjadrila k podanému odvolaniu. Uviedla, že nemá žiadneho partnera, keďže s odporcom mali cirkevný sobáš a ona je hlboko veriaca katolíčka. Od rozvodu žije s deťmi v byte matky, vedie spoločnú domácnosť s matkou. Predmetný byt, ako aj osobné auto patria do osobného vlastníctva jej matky. Uviedla, že jej príjem je momentálne nižší ako v čase podania návrhu, keďže poberá náhradné výživné na deti a rodinné prídavky.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd / § 10 ods. 1 OSP / preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 (postupom podľa § 214 ods. 2 a § 156 OSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu je potrebné v napadnutých častiach podľa § 219 OSP ods. 1 ako vecne správne potvrdiť.

Podľa § 72 ods. 1 Zák. o rodine, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 72 ods. 2 Zák. o rodine, ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Podľa § 75 ods. 1 Zák. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zák. o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Príspevok na výživu rozvedeného manžela je možné priznať oprávnenej osobe, ktorá nie je schopná sa samostatne živiť, či už zo subjektívnych skutočností (najmä zlý zdravotný stav, žiadna kvalifikácia, jej strata v dôsledku dlhodobej absencie zo zamestnania z dôvodu osobnej starostlivosti o rodinu a deti) alebo objektívnych skutočností (osobná starostlivosť o dieťa do 3 rokov veku, resp. staršie dieťa, ak vyžaduje nepretržitú opateru alebo faktická nemožnosť umiestniť dieťa do zariadenia poskytujúceho dennú starostlivosť v danom mieste alebo faktická nemožnosť nájsť si zamestnanie v danom mieste zodpovedajúceho jeho fyzickým alebo duševným schopnostiam) na strane oprávneného. Schopnosť bývalého manžela samostatne sa živiť sa neodvodzuje len od jeho skutočných a potencionalných zárobkových možností, ale aj od jeho majetkových pomerov. Miera nároku na príspevok je daná primeranosťou, nie nutnosťou výživy tak, aby z príspevku boli uhrádzané rôzne náklady, ktoré slúžia na uspokojovanie životných potrieb oprávneného, v závislosti od jeho veku, zdravotného stavu, životného štýlu a ďalších potrieb. Zmyslom príspevku je zabezpečiť rozvedenému manželovi, ktorý z nejakého dôvodu nie je schopný sám sa živiť životnú úroveň, ktorá bude aspoň podobná životnej úrovni počas trvania manželstva.

Odvolačný súd v danej právnej veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa úplne zistil skutkový stav vo veci, na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

Odvolačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia v súlade s § 219 ods. 2 OSP.

Z vykonaného dokazovania bolo nesporne preukázané, že navrhovateľka ako oprávnená osoba nebola v rozhodnom období schopná samostatne sa živiť z objektívneho dôvodu a to z dôvodu osobnej starostlivosti o maloletého syna A., nar. XX.XX.XXXX do troch rokov veku a následne aj po troch rokoch jeho veku z dôvodu, že jeho zdravotný stav si vyžadoval nepretržitú opateru navrhovateľky. Od 31.05.2014, dokedy poberala rodičovský príspevok, nemala žiadny príjem. Náhradné výživné a rodinné prídavky ktoré poberala na obe deti, boli určené na výživu maloletých detí. Navrhovateľka s poukazom na jej príjem - rodičovský príspevok v čase od podania návrhu do 31.05.2014 a s poukazom na skutočnosť, že v období od 31.05.2014 do rozhodnutia súdu prvého stupňa nemala žiadny príjem, i s prihliadnutím na majetkové pomery navrhovateľky /nemajetnosť navrhovateľky/ bola nesporne výživou odkázaná na odporcu v rozhodnom období. Je nesporné, že k dohode bývalých manželov o poskytovaní príspevku nedošlo. Súd prvého stupňa vecne správne rozhodol i potiaľ, pokiaľ tiež vo veci zohľadnil schopnosti, možnosti, ako aj majetkové pomery odporcu, ktoré umožňovali poskytovať odporcovi príspevok na výživu navrhovateľky v rozhodnom období a v určenej výške, aj s prihliadnutím na vyživovacie povinnosti odporcu k dvom maloletým deťom. V danej právnej veci bol daný dôvod u odporcu postupovať podľa § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, vzhľadom na nezodpovedný postoj odporcu k zabezpečovaniu si príjmu zo závislej činnosti a bolo potom potrebné vychádzať z toho, čo je možné, aby objektívne zarobil s ohľadom na jeho vek, kvalifikáciu, odbornosť, zdravotný stav, teda bolo potrebné vychádzať z príjmu odporcu, ktorý by dosahoval z pracovného pomeru, ktorý mu mohol byť zabezpečený cestou

príslušného úradu práce v roku 2013, pokiaľ by nebol pre nespoluprácu vyradený v marci 2013. Súd prvého stupňa vecne správne rozhodol i potiaľ, pokiaľ následne aj počas pobytu odporcu v zahraničí, jednak v období kedy nepracoval, ako aj v období od uzatvorenia dohody o príležitostnej práci zo dňa 28.07.2014 až do rozhodnutia súdu vo veci, s poukazom na vyššie uvedené dôvody vychádzal z možného, potencionálneho príjmu odporcu, teda nielen z toho, čo skutočne zarobil, ale čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na jeho vek, kvalifikáciu, odbornosť, zdravotný stav.

Súd prvého stupňa správne zohľadnil pri určení miery nároku na príspevok na výživu jeho primeranosť tak, aby z príspevku na výživu mohla navrhovateľka uhrádzať náklady na uspokojovanie svojich základných životných potrieb a ďalších potrieb.

Súd prvého stupňa vecne správne rozhodol i potiaľ, pokiaľ obligatórne skúmal príčiny rozvratu manželstva z pohľadu § 72 ods. 2 Zákona o rodine, za ktorých by bolo priznanie príspevku na výživu rozvedenej manželky v rozpore s dobrými mravmi a pokiaľ skúmal podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine prípadnú existenciu okolností, za ktorých by bol dôvod na zamietnutie návrhu a pokiaľ na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že takéto príčiny a okolnosti v konaní neboli preukázané.

Na základe vyššie uvedených podstatných dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a náhradu trov odvolacieho konania úspešnej navrhovateľke nepriznal, pretože jej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Odvolací súd prijal toto rozhodnutie v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.